

De la llum visible de Lempert al document de Wang Bing sobre el maoisme

Natures fotogràfiques

Art i arts

JUAN BUFILL

Coincideixen a Barcelona dues exposicions que es fonamenten en l'exploració i l'expressió fotogràfica en blanc i negre i a partir de formes naturals: *Flor de lotus*, d'Amparo Fernández, a El Quadern Robat fins al 19 de juny, i *Visible light*, de Jochen Lempert, a ProjecteSD fins al 21 d'agost. Els dos artistes coincideixen en la seva formació com a biòlegs i en la seva tendència a la representació minimalista de formes entre reconeixibles i indefinides. Amparo Fernández presenta la primera exposició en una galeria i les seves fotos són subaquàtiques i obertes al descobriment i la sorpresa. Hi apareixen fragments de plantes i es perfilen brillantors a contrallum, a contralcel, vistes des de l'aigua fosca d'un estany.

En canvi, Jochen Lempert ja és un fotògraf reconegut internacionalment, que presenta la seva setena exposició individual a la galeria de Silvia Dauder. Amb més de cinquanta fotografies que es despleguen com tres constel·lacions en parets i vitrines, Lempert aconsegueix oferir-nos una visió del món que sembla governada per la capacitat de valorar els espais i llocs gairebé despoblats o buits, on importen sobretot les semblances i els ritmes de les formes i la presència de la llum, valorada per si mateixa, ja no al servei d'objectes o de personatges. A les seves fotos hi ha insectes, nú-

vols, llunes, teranyines, bardisses, fulles d'un arbre fruiter o formes indefinides, potser de sorra dispersa.

Cinema imprescindible. Convé estar al corrent de la programació de la Filmoteca de Catalunya. A la seva seu barcelonina s'han pogut veure recentment pel·lícules esplèndides d'autores com la massa oblidada pionera i mestra del cinema experimental Marie Menken, o la més reconeguda Chantal Akerman. O també la pel·lícula de Mani Kaul *Dhrupad* (1983), protagonitzada per un dels millors músics de tots els temps: Zia Mohiuddin Dagar, autor d'un sublim *Dhrupad-Raga Yaman*. Aquesta música índia es troba a la xarxa digital i qui l'escolti amb atenció pot arribar a la conclusió que el cànon globalitzat de la història de la música clàssica i contemporània és un gran error, producte d'un narcisisme occidental que ignora altres cultures i altres maneres.

Fa uns dies es va projectar a la Filmoteca una pel·lícula documental del director xinès Wang Bing: *He Fengming* (2007), que porta com a títol el nom del protagonista. Dura una mica més de tres hores, és un monòleg en què una dona explica la seva vida —o més aviat la seva infravida i su-

pervivència— i és un dels millors documentals d'aquest segle. *He Fengming*, com *Animes mortes* i altres obres de Wang Bing, mereix ser inclosa en els programes educatius com un document de visió imprescindible, tant com el documental de Claude Lanzmann *Xoà* o també la no-

vel·la gràfica *Maus*, d'Art Spiegelman, sobre el genocidi perpetrat pels nazis.

En aquest cas, el context i el referens històric és la revolució maoista. La narració de la protagonista es remet als fets que li van passar a ella, al seu marit i a milers de persones que compartien els ideals revolucionaris, però van cometre l'error d'expressar alguns suggeriments en to de crítica constructiva. Per això van ser castigats, humiliats, portats als anomenats camps de treball o de reeducació, que eren camps de concentració on la gent innocent moria de gana. La Xina maoista va ser una espècie d'infern terrenal, programat per una casta de buròcrates ineptes, que van exercir impunement de terroristes institucionals. Pel·lícules com les esmentades, *He Fengming* o *Animes mortes*, revelen la perversitat del poder absolut, de partit únic, d'inspiració leninista, sense contrapesos, sense llibertat d'expressió. Diferent de la més subtil acció nociva que imposen altres formes de totalitarisme, com ara el capitalisme no productiu, merament especulador, que va causar la crisi actual.

Pròximament, a la Filmoteca es podran veure obres de Chris Marker i de Satyajit Ray, entre d'altres.●

ROBERTO RUIZ

Exposició 'Visible light'. *Ivy shadow and horse*, 2021, fotografia de Jochen Lempert exposada a ProjecteSD

Quina actriu va parlar amb un sicari perquè la matés?

Angelina Jolie va decidir fer un pas davant i parlar obertament de la seva depressió just quan començava a enlairar la seva carrera cinematogràfica amb *Tomb Raider*. Acabava de triomfar com a Lara Croft i força cineastes estaven interessats a treballar amb ella. Però aquest fet no la va frenar per explicar la seva realitat als periodistes que intentaven esbrinar sobre el seu passat.

En una entrevista a IMDb, la reconeguda base de dades sobre actors i pel·lícules, l'actriu va revelar que durant diversos anys va patir "forts episodis depressius" que la van portar a pensar en el suïcidi. Una idea que va rebutjar al pensar en la seva família, ja que creia que intentarien buscar explicacions i se n'acabarien sentint culpables.

Amb tot, en els seus pitjors moments, continuava tenint al cap la

EL REPTE

Jolie com a Lara Croft

I demà:
Quina primera dama nazi va portar cognom jueu i una estrella de David?

idea de morir-se. Per això, va creure que la millor manera de dur a terme el seu propòsit era contractant un assassí a sou. "Això sonarà com una bogeria, però hi va haver un moment en què anava a contractar algú perquè em matés", va reconèixer.

Va arribar a fer-ho. Però el mateix sicari va provar de treure-li la idea del cap. Li va demanar que medités durant un mes més i que provés de trobar coses positives al seu voltant, per poques que fossin. "Em va parlar amb molta dolçor. Un mes després, algunes coses van canviar en la meua vida i vaig tornar a sobreviure", va explicar la intèrpret.

LARA GÓMEZ RUIZ

40è Festival Jazz Terrassa
Del 27 de maig al 13 de juny / 2021

+ INFORMACIÓ I VENDA D'ENTRADES
www.jazzterrassa.org

Amb el suport de
LA VANGUARDIA

3 / DI / NOVA JAZZ CAVA / 20.30 h

ALTO FOR TWO:
KIKI SPRANGERS
IRENE REIG
+
SMACK DAB
"555"

4 / DV / NOVA JAZZ CAVA / 21 h

PHILIP CATHERINE ORGAN TRIC

6 / DG / TEATRE PRINCIPAL / 19 h

LA LOCOMOTORA NEGRA 50 Anys
+ JOSEP M. FARRÀS & BIG MAMA

CRÍTICA DE POP

Ritme i alegria

Nil Moliner

Lloc i data: Estadi Olímpic Lluís Companys (29/V/2021)

RAMON SÚRIO

Fa un any Nil Moliner va actuar al Camp Nou, dins del Cruïlla, i ara ho ha fet a l'Estadi Olímpic, i al Guitarr Bcn, a la seva Gira Zero de presentació de *Bailando en la batalla*. Podria semblar que és un músic de masses però en els dos casos l'aforament va ser reduït. Tot i això, la seva audiència creix, ja que les 3.000 entrades es van esgotar amb temps. I els fans, amb destacada presència femenina, van fer que la pandèmia comencés a semblar cosa del passat. Hi va haver màscares però estar asseguts va ser impossible davant la descàrrega de ritme i alegria que proposa.

La festa va ser gairebé total, amb focs d'artifici, flamarades, serpentines, confeti i convidats que el van ajudar en unes cançons que beuen del mestissatge, el R&B i la cançó melòdica, propulsades per un compenetrat septet, amb determinant secció de metall i percussió. Des de l'ska inicial amb *Hijos de la tierra*, allò va ser una celebració de la vida i de l'amor, amb les congues donant sabor salser a *Se nos escapa*. No van faltar les balades, com *Déjame escapar*, ni l'ús del català, primer en algunes estrofes de *Cien por cien* i després en l'estrena de *Som ocells*.

La banda va ser protagonista en dos interludis de reggae i funk, mentre ell aprofitava per canviar-se de roba, i fins i tot hi va haver batucada. Després de les celebrades *El despertar* i *La bestia* va aparèixer el canari Danny Romero per posar accent urban al gust tropical de *Se me va*. El madrileny Andrés Ceballos, del grup Dvicio, el va ajudar en el toc retro d'*Epiphany* i la veu trencada del sevillà Alvaro de Luna va ser el contrapunt a *Mis cicatrices*. No va faltar una estrena absoluta, la inèdita *Me quedo*, en sintonia amb el seu to festivomestís, ni el moment de piano amb la celebrada *Soldadito de hierro*, en un tram final coronat per l'explosiva *Bailando* al costat de Lennis Rodríguez.●